

RR-0030

First Year B. A. Examination
March / April – 2010

Political Science : Paper - I
(Basic Principles of Political Theory)

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="F.Y. B.A."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="POLITICAL SCIENCE - 1"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/>	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="NIL"/>
Student's Signature	

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૪

(૧) રાજ્યના મૂળતત્ત્વોનાં નામ જણાવો.

(૨) કાયદાની ઓસ્ટિનની વ્યાખ્યા આપો.

(૩) સામાજિક કરારનો સિદ્ધાંત શું છે ?

(૪) લોકશાહી ધરાવતા ચાર દેશોના નામ જણાવો.

(૫) સત્તા એટલે શું ?

(૬) કલ્યાણરાજ્ય

(૭) સમાનતાના પ્રકારો જણાવો.

૨ 'રાજકીય સિદ્ધાંતનું સ્વરૂપ અને મહત્ત્વ' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૧૪

અથવા

૨ જહોન લોકના સામાજિક કરારનાં સિદ્ધાંતને સમજાવો.

૧૪

૩	કલ્યાણ રાજ્યનો અર્થ અને તેનાં કાર્યો સમજાવો.	૧૪
અથવા		
૩	સરમુખત્યારશાહીનો અર્થ આપી તેના ગુણદોષ સમજાવો.	૧૪
૪	હકોના પ્રકાર જણાવી લોકશાહીમાં તેની ઉપયોગિતા ચર્ચો.	૧૪
અથવા		
૪	સાર્વભૌમત્વનો બહુત્વવાદી સિદ્ધાંત ચર્ચો.	૧૪
૫	ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)	૧૪
	(૧) રૂસોનો સર્વજન સંકલ્પ	
	(૨) કાયદાનું શાસન	
	(૩) લોકશાહીમાં ન્યાયતંત્રનું સ્વાતંત્ર્ય	
	(૪) સ્વતંત્રતા અને કાયદો.	

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the Instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question no. 1 is compulsory.
(3) All questions have equal marks.

1	Answer the following questions in short :	14
	(1) Give the names of the basic elements of the state.	
	(2) Give the definition of law as given by Austin.	
	(3) What is social contract theory ?	
	(4) Give the names of four countries with democratic government.	
	(5) What is Power ?	
	(6) Welfare state.	
	(7) State the types of equality.	

2 Write an essay on 'Form and importance of political theory'. 14

OR

2 Examine the theory of social contract as given by Locke. 14

3 Explain the meaning and functions of welfare state. 14

OR

3 What is Dictatorship ? Describe its merits and demerits. 14

4 Discuss the types of rights and their importance in democracy. 14

OR

4 Discuss the pluralistic theory of sovereignty. 14

5 Write short notes : (any two) 14

(1) The concept of general will of Rousseau

(2) Rule of Law

(3) Independent of Judiciary in democracy

(4) Liberty and Law.

हिन्दी अनुवाद

- सूचना : (१) पेज नं. १ की सूचना नं. १ के अनुसार ।
(२) पहला प्रश्न अनिवार्य है ।
(३) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।

9 निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षिप्त में उत्तर दीजिए : १४

- (१) राज्य के आवश्यक तत्त्वों के नाम बताइये ।
(२) ओस्टिन द्वारा दी गई कानून की व्याख्या लिखिए ।
(३) सामाजिक करार के सिद्धांत क्या है ?
(४) जनतंत्र अपनानेवाले चार राज्यों के नाम बताइए ।
(५) सत्ता क्या है ?
(६) कल्याण राज्य
(७) समानता के प्रकारें

- २ 'राजनीतिक सिद्धांत का स्वरूप और महत्व' – इस विषय के उपर निबंध लिखिए । १४

अथवा

- २ लोक का सामाजिक करार का सिद्धांत समझाइए । १४
- ३ कल्याण राज्य का अर्थ और कार्य समझाइए । १४

अथवा

- ३ तानाशाही क्या है ? उसके फायदे और नुकसान बताइए । १४
- ४ अधिकार के प्रकार की चर्चा कीजिए और जनतंत्र में उसकी उपयोगिता बताइए । १४

अथवा

- ४ समप्रभुता के बहुत्ववादी सिद्धांत की चर्चा कीजिए । १४
- ५ संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखिये : (किन्हीं दो) १४
- (१) रुसो की सामान्य इच्छा का ख्याल
- (२) विधि का शासन
- (३) जनतंत्र में न्यायतंत्र का स्वातंत्र्य
- (४) स्वतंत्रता और कानून ।